

*School for Teachers
Училище за учители*

ИЗКУСТВОТО НА ДРЕВНИТЕ МАЙСТОРИ ВЪВ ВИРТУАЛНА РАБОТИЛНИЦА

Диана Димитрова

Основно училище „Стою Шишков“ – с. Търън, община Смолян

Резюме. Този проект променя видимо и значимо образователно-възпитателния процес в ОУ „Стою Шишков“. Учениците – участници в проекта, влязат в ролята на изследователи, които в рамките на половин година издирват и записват старинни техники за багрене на тъкани, проучват колко семейства са се занимавали с тъкачество и терзийство, от какви растения са се добивали боите. Проектът започва като определена извънкласна дейност и прераства в творчество във всички направления на образователно-възпитателната работа.

Keywords: ancient masters; practical work; workshop; ritual; spectacle; presentation; art; creativity

Проектът „Изкуството на древните майстори във виртуална работилница“ промени видимо и значимо образователно-възпитателния процес в ОУ „Стою Шишков“. Учениците – участници в проекта, влязоха в ролята на изследователи, които в рамките на половин година издирваха и записваха старинни техники за багрене на тъкани, проучваха колко семейства са се занимавали с тъкачество и терзийство, от какви растения са се добивали боите. Учиха се да смесват цветове и нишки и да тъкат различни по големина и вид изделия. Общуването им със стари майсторки на тъкането ги обогати – направи ги по-търпеливи и любопитни, помогна им да влязат в досег с мъдростта на много трудолюбиви хора и най-вече да разберат, че красотата се постига с големи усилия и майсторство.

Това доведе до промяна в самия образователно-възпитателен процес. По химия учениците вече не стояха апатично с очи, вперени в часовниците и чакащи края на часа. Напротив, задаваха толкова нестандартни въпроси, че учителката искрено се радваше на порасналите нужди на възпитаниците си. Те искаха да знаят какъв е пламъкът, с който горят естествените тъкани, как мирише вълната и защо, какъв е химичният състав на косъма на козата и т.н.

По физика се дискутираше кои тъкани са най-устойчиви на триене, за да се поставят те като табанец на терлиците; колко трябва да е опъната

основата на стана, за да не се скъса, но и за да не се отпусне. Това се изчисляваше със сложни формули.

Но най-осезателно се почувства ефектът от проекта по изобразително изкуство, история и литература. Учениците събраха интересни легенди за тъкачески родове, превърнаха се в малки етнографи и описаха занаятите в родните Родопи не само като препитание за хората, а и като количествени показатели – колко души в Търън са били през миналия век терзии, как се е отличавал животът на терзиите от бита на тъкачите и др. Всичко това донесе на тяхната учителка по история и ръководител на проекта – Мариана Чаушева, отличието „Неофит Рилски“ на МОН.

По изобразително изкуство обичайните смесвания на бои и придържането в топлия или студения спектър вече са минало. Децата създават уникални комбинации между топли и студени цветове и учейки се от старите тъкачки, рисуват изключително оригинални творби. Така се стигна и до първия спечелен международен конкурс за рисунка „България и космонавтиката“. Освен дипломите на наградените училището получи Похвален лист за оригинална интерпретация на темата и неповторимо творческо изпълнение. Това повиши самочувствието на децата и те започнаха да учат повече. Училището днес разполага с пана от естествени материали и дори от скали!

Друго голямо постижение във връзка с инициативата отчетохме по литература. Децата влязоха в досег с родопските диалекти и на учителя не се налага вече да ги запознава първоначално със спецификата на родопския говор. Сборникът с обичаи и легенди за родния край, който децата събраха по време на проучванията на занаятите, е ценно помагало по фолклор и основа за разгръщане на творчески потенциал у малките писатели. И на този фронт успехите не закъсняха. Последната награда, която получи наш ученик на националния конкурс „Орфей“, е за стихотворението „Ода за Орфей“, вдъхновено от легендите за този митичен певец и от песните, които жените са пеели, тъчейки.

Изобщо, проектът започна като извънкласна дейност, а се разгърна като творчество във всички направления на образователно-възпитателната ни работа и придоби много по-значими очертания от първоначално прогнозираните.

THE ANCIENT MASTERS' ARTS IN A VIRTUAL WORKSHOP

Abstract. This project significantly changed the educational process in the Stoyu Shishkov Primary School. Students participating in the project play the role of researchers who, within half a year, search for and record ancient techniques

for dyeing tissues; explore how many families have dealt with weaving and tertiary; care from which plants the dyes were made of. The project started out as extracurricular activity and grew into creativity in all directions of educational and educational work.

✉ **Ms. Diana Dimitrova**

Principal

Primary School “Stoyu Shishkov”

Village of Taran, Smolyan Municipality, Bulgaria

E-mail: dianadimitrova66@abv.bg